

STAGE GUIDELINES

van goed naar beter

Versie 2.2 - september 2026

Luchtvaart
Community
Schiphol

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Stage guidelines	4
2A. definiëren van stagebegeleiding en benoemen goed stagegeverschap	
2B. werkbegeleiding en borgen leerproces en leerdoelen	
2C. leren werken	
2D. arbeidsomstandigheden	
2E. veilige feedback cultuur en een veilige omgeving	
2F. houding student en voorbereiding vanuit onderwijs	
2G. binden van potentieel talent en toekomstige instroom	
3. Kernwaarden	7
4. Meldpunt	8
5. Kenniscentrum - StageHub Schiphol	8

Colofon

Deze versie is gepubliceerd door Luchtvaart Community Schiphol (LCS) - www.luchtvaartcommunityschiphol.nl/onderwijs

Versie 2.2

September 2026

De Stage guidelines zijn tot stand gekomen door samenwerking met onderwijs (ROC van Amsterdam en Flevoland in het bijzonder), bedrijven op Schiphol aangesloten bij het netwerk van LCS en op basis van interviews met (ex) stagiairs op Schiphol. Ook Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) en MBO-Raad zijn betrokken. De basis voor dit document is versie 1.0 d.d. maart 2023.

1. Inleiding

Dit is de tweede- en aangepaste versie van de Stage guidelines. De eerste versie werd in 2023 vastgesteld met als doel om de kwaliteit van de stages te borgen. Na hiermee bijna twee jaar gewerkt te hebben, bestond behoefte aan aanpassingen en aanscherpingen.

De Stage guidelines is een set aan basisrichtlijnen bedoeld voor stage-biedende bedrijven, onderwijs en stagiairs. Richtlijnen die ervoor moeten zorgen dat een stageperiode goed verloopt en er een optimale leerperiode voor de stagiair wordt gecreëerd. Want dat is het uitgangspunt van een stageperiode. Mbo betekent dat je mensen een vak leert en dat leer je uiteindelijk door te doen. Dat is het principe van praktijkonderwijs. Een leercurve bij een stage is dan ook als volgt opgebouwd: kijken - meedoen - zelf doen. Een stagiair maakt onderdeel uit van het team, werkt mee en is aan het einde van de kwalificerende stage in staat om deels zelfstandig ingezet te worden.

Uitgangspunt bij inzet van stagiairs is dat leren in de praktijk voorop staat en dat begeleiding te allen tijde beschikbaar is en goed geregeld is.

De werkzaamheden van de stagiair zijn gericht op het uitbreiden van eigen kennis en ervaring, ten behoeve van diens opleiding. Stagiairs werken altijd onder toezicht, mogen fouten maken en zijn niet eindverantwoordelijk voor hun taak"

Dit document is tevens gepubliceerd op: www.luchtvaartcommunityschiphol.nl/onderwijs

De Stage guidelines zijn tot stand gekomen door samenwerking met onderwijs (ROC van Amsterdam en Flevoland in het bijzonder), bedrijven op Schiphol aangesloten bij het netwerk van Luchtvaart Community Schiphol (LCS) en op basis van interviews met (ex)-stagiairs op Schiphol. Ook Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) en MBO-Raad zijn betrokken.

Deze Stage guidelines sluiten aan bij de paragraaf over dit onderwerp uit het 'Schiphol Sociaal Akkoord juni 2022', het 'Stagepact MBO 2023-2027' en het 'Amsterdams Stagepact MBO 2024'.

In deze versie 2.1 zijn de afspraken toegevoegd tussen onderwijs en stage biedende bedrijven. Deze zijn in een kader geplaatst en worden 'kwaliteitscriteria' genoemd.

bol versus bbl

Op de luchthaven Schiphol is doorgaans sprake van twee opleidingsvormen waarbij sprake is van stagiairs; de beroepsopleidende leerweg (bol) en de beroepsbegeleidende leerweg (bbl).

Bij de bol betreft het een student die stage loopt. Naar mate de opleiding vordert wordt de periode van stage langer. De kwalificerende eindstage bedraagt een aantal maanden.

Bij bbl is iemand in dienst bij een bedrijf en gaat één dag per week naar school. Omdat op de werkvloer sprake is van beroepspraktijkvorming, wordt ook hier gesproken van een stagiair. Echter is hier sprake van een medewerker van het bedrijf en gelden dus ook andere regels.

2. Stage guidelines

2A. definiëren van stagebegeleiding en benoemen goed stage-geverschap

Besprek als bedrijfsleven periodiek met de stage- of praktijkbegeleiders wat zij nodig hebben om stagiairs zo goed mogelijk te kunnen begeleiden en beoordelen. Bied waar nodig extra training aan (d.m.v. (SBB-)trainingen of een assessorentraining). Onderhoud regelmatig contact met het onderwijs om het leerrendement van de stagiair te waarborgen.

Rol stagebedrijf:

- wees consequent in je werkwijze, zodat de stagiair altijd weet wat er verwacht wordt
- is de stagiair onderdeel van een team, geef dan als team altijd het goede voorbeeld

Kwaliteitscriteria:

Accreditatie: Het leerbedrijf dient geaccrediteerd te zijn door de Stichting Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB).

Professionaliteit van begeleiders uit het bedrijfsleven: Begeleiders uit het bedrijfsleven die ook een Proeve van Bekwaamheid beoordelen, moeten minimaal een assessorentraining hebben gevolgd. Bovendien dienen ze tweejaarlijks een online *refresher* training te volgen om hun beoordelingsvaardigheden up-to-date te houden. Dit waarborgt de deskundigheid van de beoordelaars.

Samenwerking met het werkveld: Onderwijsinstellingen en leerbedrijven dienen een actieve dialoog met elkaar én MBO-Raad en SBB te onderhouden. Hierdoor blijft het onderwijs afgestemd op de behoeften en ontwikkelingen in de arbeidsmarkt.

2B. werkbegeleiding en borgen leerproces en leerdoelen

Spreek als onderwijs en stagegever een werkproces af met daarin contact- en evaluatiemomenten. Spreek aan de hand van de praktijkopdrachten of leerdoelen af aan wie de stagiair het best gekoppeld kan worden, zodat sprake is van een optimaal leerproces. Begeleiding is zichtbaar en benaderbaar voor stagiairs in de operatie en ook evaluatie na een opdracht/shift is hier onderdeel van. De werkzaamheden die worden uitgevoerd moeten passen bij de opleiding (de kwalificatie of onderdelen daarvan) van de stagiair.

Rol stagebedrijf:

- stel samen met de stagiair vast wat die al aan kennis en vaardigheden heeft en wat die wil leren
- voer tussentijdse gesprekken met de stagiair
- hoe verloopt het leerproces?
- wat zorgt voor belemmeringen en wat voor voortgang?
- zijn er situaties die een volgende keer een andere aanpak vragen?

Rol onderwijsinstelling:

- zorg voor voldoende begeleiding conform de afspraken in de praktijkovereenkomst
- bewaking van de voortgang en de aansluiting van de leerdoelen van de student op de leermogelijkheden in het bedrijf
- zorg voor een competente en toegewijde bpv-begeleider
- zorg voor een objectieve beoordeling van de student
- onderhoud contact met het leerbedrijf over de beoordeling van de bpv en neemt het initiatief om de bpv-periode te evalueren
- neem het oordeel van het leerbedrijf over de bpv van de student mee als onderdeel van de beoordeling
- terugkoppeling van de beoordeling aan het leerbedrijf
- evalueer de bpv-periode met student en praktijkopleider
- evalueer de samenwerking rond de bpv met leerbedrijf om te bekijken waar verbetering mogelijk is

Kwaliteitscriteria:

Meting en leerdoelbepaling:

Bij aanvang van de stage worden de leerdoelen en een planning besproken. Het leerbedrijf hanteert hiervoor een formulier. Indien dit niet voorhanden is, kan gebruik gemaakt worden van een formulier via de opgegeven link. <https://www.s-bb.nl/doc/bronbeheer/29>

Overeenstemming over leerdoelen:

De begeleider van de onderwijsinstelling moet met het leerbedrijf samenwerken om overeenstemming te bereiken over de leerdoelen en het gewenste leerrendement voor de student.

Stage evaluatie:

De stage moet worden geëvalueerd.

Contactmomenten:

Het uitgangspunt is dat er tijdens de stageperiode minimaal drie contactmomenten zijn **tussen stagebegeleider school, stagecoördinator/praktijkopleider leerbedrijf en de stagiair**. Ten minste één van deze contactmomenten moet fysiek plaatsvinden op de locatie van het leerbedrijf. Het initiatief voor het inplannen van de contactmomenten ligt zowel bij het onderwijs als bij het leerbedrijf. Bij de overige twee contactmomenten kunnen school, student en leerbedrijf onderling besluiten op welke wijze contact wenselijk is. Er zijn uitzonderlijke situaties denkbaar waarbij drie contactmomenten of fysieke contactmomenten niet mogelijk of wenselijk zijn. In die gevallen kunnen scholen hiervan afwijken.

2C. leren werken

Fouten maken mag, daar kan de stagiair van leren. Mbo studenten leren het beroep door het daadwerkelijk te doen. Meedraaien in de operatie is goed zolang leren voorop staat. De stagiair kan worden ingezet in de operatie met inachtneming van de leerbehoefte van de stagiair. Hier geldt de leercurve: meekijken - meedoen - zelf doen.

Kwaliteitscriteria:

Stageverplichting:

Elke student die afstudeert moet voldoen aan de verplichting om een stage te volgen binnen de context van een luchthaven of aan boord van een vliegtuig.

Stageduur:

De stage moet een vooraf bepaalde minimumduur hebben, zoals gespecificeerd in overeenstemming met de Basiskwaliteitsafspraken van de MBO Raad.

Stagebeoordeling:

De kwaliteit van de stage-uitvoering wordt beoordeeld volgens de vastgestelde normen en richtlijnen, zoals bepaald door de opleidingsinstantie. De stagiair moet op de hoogte zijn wanneer begeleiding stopt en er sprake is van examinering.

2D. arbeidsomstandigheden (rooster, duur van de stage, werkdruk, agressie, pauze, enz.)

Houd er rekening mee dat de stagiair geen arbeidsovereenkomst heeft maar voor de Arbowet gelijk is aan een werknemer. De werkplek voldoet te allen tijde aan de algemene veiligheidseisen. Tijdens de stageperiode krijgt de stagiair een realistisch beeld van de beroepspraktijk, waarbij leren te allen tijde voorop staat en maakt de stagiair kennis met onregelmatig diensten. Uitgangspunt is dat leren werken de stagiair geen geld mag kosten. (bv reiskosten vallen onder onkostenvergoeding)

De stagiair bouwt geen verlof op; in overleg met het stagebedrijf kan de stagiair wel vrij krijgen. De stagiair moet in gelegenheid worden gesteld om afspraken vanuit school te kunnen bijwonen. Van belang hierbij is dat het aantal stage-uren wordt behaald.

Rol stagebedrijf:

- zorg dat de stagiair over een goede werkplek beschikt
- geef de stagiair voorlichting en instructie over gezond en veilig werken
- bied de stagiair de noodzakelijke persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)
- geef de stagiair instructie over hoe om te gaan met incidenten of onveilige situaties
- stimuleer de stagiair onveilige situaties of incidenten te melden
- de stagiair ontvangt een stagevergoeding
- informeer de stagiair over het incidenteel aan kunnen vragen van een vrije dag

2E. veilige feedback cultuur en een veilige omgeving

Discriminatie is bij het toekennen van een stageplek én tijdens de stageperiode onaanvaardbaar en onacceptabel. Iedere student heeft recht op een stage en een veilige leeromgeving.

Wél kunnen (uniform- en veiligheids)voorschriften van een bedrijf ertoe leiden dat niet iedereen in aanmerking komt voor een bepaalde stageplek.

Zorg voor een welkome en veilige omgeving voor de stagiair, waarin deze tot ontplooiing kan komen. Een veilige feedbackcultuur maakt hier onderdeel van uit. Wat op school wordt geleerd versus de praktijk en hoe dit door zowel de stagiair als ook het stagebedrijf wordt ervaren, kan waardevolle informatie opleveren. Instrumenten hiervoor zijn naast een regelmatig evaluatiegesprek tussen stage- of praktijkbegeleider en stagiair, het Studenten tevredenheidsonderzoek (STO) en een evaluatie van de stagiair over het stagebedrijf (bpv-enquête).

Rol stagebedrijf:

- vertel de stagiair waar deze terecht kan bij problemen rondom pesten, intimidatie en discriminatie (bijvoorbeeld leidinggevende, vertrouwenspersoon of klachtenprocedure)
- spreek af hoe jullie de gedragsregels en omgangsvormen nakomen
- geef zelf het goede voorbeeld qua gedrag
- treed op wanneer er sprake is van ongewenst gedrag

Rol onderwijsinstelling:

- Zorg voor duidelijke informatie en communicatie over aanspreekpunt en procedure voor vragen en klachten omtrent bpv, en meld grote eenmalige incidenten en/of bpv-klachten die structureel van aard zijn bij SBB

Kwaliteitscriteria:

Sociale Veiligheid en Gelijke Kansen:

Leerbedrijven dienen te waarborgen dat de leeromgeving sociaal veilig is voor studenten. Dit houdt in dat studenten zich vrij moeten voelen van pesterijen, discriminatie en ongewenst gedrag. Gelijke kansen op stages moeten worden gegarandeerd, zonder enige vorm van onrechtmatige discriminatie.

Bewustwording en Communicatie:

Scholen hebben de verantwoordelijkheid om studenten te informeren over het concept van stagediscriminatie en de mogelijke gevolgen ervan. Studenten moeten worden ingelicht over hoe ze incidenten van stagediscriminatie kunnen melden.

Meldingsprocedure:

Scholen moeten studenten voorzien van duidelijke informatie over het proces om stagediscriminatie te melden. Dit omvat details over wie ze kunnen benaderen om incidenten te melden, wat er met hun melding zal gebeuren, en de bescherming van hun privacy en rechten tijdens dit proces.

2F. houding student en voorbereiding vanuit onderwijs

Zorg als onderwijs dat de student goed is voorbereid op de komende stageperiode. Laat de student zich verdiepen in het bedrijf, de cultuur en de geldende regels. Wijs de student op een positieve basishouding, op tijd komen en verantwoordelijkheid nemen.

Rol onderwijsinstelling:

- bereid de student praktijkgericht voor op de stage
- ondersteun de student bij het zoeken naar een stage
- zorg voor een goede match tussen student en leerbedrijf
- zorg voor bedrijfsoriëntatie en presentatie en sollicitatievaardigheden
- onderhoud de relatie met leerbedrijven en organiseer voldoende contactmomenten tussen leerbedrijf en student
- zorg voor de start van de bpv-periode voor heldere voorlichting over verantwoordelijkheden, verplichtingen en rechten van leerbedrijf, school en student
- maak in de praktijkovereenkomst concrete afspraken met het leerbedrijf over de vorm en inhoud van de bpv, de manier en frequentie van begeleiding, het persoonlijke leerprogramma en de toetsingsmethode

2G. binden van potentieel talent, toekomstige instroom en voldoende stageplaatsen

De stagiair wordt in de praktijk opgeleid door het stagebedrijf. Deze kan potentieel talent aan zich binden en toekomstige instroom borgen. In goede en in slechte tijden gelden de samenwerkingsafspraken die door het onderwijs en de bpv-biedende organisaties zijn vastgelegd. Ditzelfde geldt voor het minimaal aantal uren zoals beschreven in de praktijkovereenkomst.

3. Kernwaarden

Aan de hand van de Stage guidelines is een aantal kernwaarden geformuleerd, waarin verplichtingen en verantwoordelijkheden zijn benoemd per stakeholder.

Student/stagiair

- ik neem m'n verantwoordelijkheid; ik kom altijd op tijd, ik ben positief ingesteld, klant- en servicegericht en durf om hulp te vragen
- ik weet wat er van mij wordt verwacht tijdens de stage; ik ben goed voorbereid en kan dat wat ik op school geleerd heb goed toepassen op de stageplek
- ik hou mij aan de regels die gelden binnen het stagebedrijf
- ik ben integer

Stagebedrijf

- wij bieden een welkome en positieve houding richting de stagiair
- wij bieden een veilige leer/werkomgeving waarin de stagiair optimaal kan leren; fouten maken mag
- wij bieden goede begeleiding tijdens de stageperiode; onderdeel hiervan is periodiek evalueren
- wij informeren de stagiair over de geldende regels en bedrijfscultuur

School

- wij zorgen ervoor dat de stagiair goed is voorbereid op de stage - zowel qua kennis als ook zaken die je tijdens de stageperiode kunt tegenkomen (zoals agressie, bijzondere situaties in het contact met passagiers en onregelmatige diensten)
- wij zorgen dat alle stagiaires hun kwalificerende stage in de praktijkomgeving lopen
- wij zorgen samen met de stagebedrijven voor een onderwijsprogramma dat aansluit bij het bedrijfsleven
- wij zorgen voor goede begeleiding tijdens de stage

4. Meldpunt

Er is een meldpunt voor stagiairs ingericht.

Indien er naar mening van de stagiair wordt gehandeld in strijd met de richtlijnen, meldt de stagiair dit in eerste instantie bij het stagebedrijf. Als de stagiair er met het stagebedrijf niet uit komt, kan hij/zij zich richten tot de stagebegeleider vanuit de opleiding.

Als dit niet leidt tot een oplossing, kan de stagiair hiervan een melding doen bij het Meldpunt Stages.

Het meldpunt bestaat uit vertegenwoordigers van de MBO Raad, de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) en Luchtvaart Community Schiphol (LCS). Gezamenlijk zoeken zij eerst uit wat er precies aan de hand is. Vervolgens nemen de leden van het meldpunt contact op met de melder, het stagebedrijf en de onderwijsinstelling. Op basis van hoor en wederhoor besluiten de leden van het meldpunt of de klacht gegrond c.q. ongegrond is.

Informatie, voorwaarden en proces zijn te vinden op:

www.luchtvaartcommunityschiphol.nl/meldpunt-stages

5. Kenniscentrum - StageHub Schiphol

1. Communicatie: de complete set aan documenten is beschikbaar op www.luchtvaartcommunityschiphol.nl/onderwijs
Naast deze Stage guidelines is een poster beschikbaar voor onderwijsinstellingen en bedrijven. Zie laatste pagina brochure. De logo's van zowel onderwijsinstelling als bedrijf kunnen hierop geplaatst worden.
2. Kwaliteitscyclus: LCS is in gesprek met stagebiedende bedrijven en het onderwijs om de in gezamenlijkheid opgestelde kwaliteitscriteria te evalueren.

Ontwerpers en eerdere ondertekenaars van de Stage guidelines:

STAGE GUIDELINES

STUDENT

- ik neem m'n verantwoordelijkheid; ik kom altijd op tijd, ik ben positief ingesteld, klant- en servicegericht en durf om hulp te vragen
- ik weet wat er van mij wordt verwacht tijdens de stage; ik ben goed voorbereid en kan wat ik op school geleerd heb goed toepassen op de stageplek
- ik hou mij aan de regels die gelden binnen het stagebedrijf
- ik ben integer

- wij bieden een welkome en positieve houding richting de stagiair
- wij bieden een veilige werkomgeving waarin de stagiair optimaal kan leren; fouten maken mag
- wij bieden goede begeleiding tijdens de stageperiode; onderdeel hiervan is periodiek evalueren
- wij informeren de stagiair over de geldende regels en bedrijfscultuur

STAGE-GEVER

ONDERWIJS

- wij zorgen ervoor dat de stagiair goed is voorbereid op de stage – zowel qua kennis als ook zaken die je tijdens de stageperiode kunt tegenkomen (zoals agressie, bijzondere situaties in het contact met passagiers en onregelmatige diensten)
- wij zorgen dat alle stagiairs hun kwalificerende stages in de praktijkomgeving lopen
- wij zorgen samen met de stagebedrijven voor een onderwijsprogramma dat aansluit bij het bedrijfsleven
- wij zorgen voor goede begeleiding tijdens de stage

Samen werken we aan een goede stage!

Luchtvaart
Community
Schiphol

WANNEER DE STAGE GUIDELINES NIET WORDEN NAGELEEFD
EN JE KOMT ER MET HET BEDRIJF OF JE OPLEIDING NIET UIT, MELD DIT DAN VIA:

